

Slalom, slalom!

I Natisni I

Prispeval Mojca Pišek

Sobota, 10. Oktober 2009 21:15

Anja Golob

sobota, 10. oktober 2009

Markus Werner: *Na strmini*, prevedel Slavo Šerc; Študentska založba, zbirka Beletrina; Ljubljana 2008

Tole je ena redkih knjig v zbirki Beletrina z normalno ceno, boleha pa, na žalost, za istim simptomom kot že nekaj časa precej knjig iz te zbirke: v njej je, kljub navedbi lektorice in korektorice v kolofonu, najti kopico slovničnih napak, na primer precej okornosti oziroma zamenjav besednega reda, nekaj manjkajočih vejic ter predvsem očitnih napačnih rab roditelja. Slednje so še posebej namnožene okrog petdesete strani knjige, ko po: »Jaz ne trdim niti eno niti drugo, čeprav bi si bila potem edina.« [str. 51] ali: »Staro in novo vrsto preobremenitve ne bi rad podrobneje označeval, rekel bi samo ...« na str. 54 zasledimo tudi: »Obstoj pravih velikanov citat sploh ne postavlja pod vprašaj.« Bedno.

Je knjiga sicer dobra? Ja. Prevod? Tudi. Se jo splača prebrati? Da, zagotovo. Je ena tistih, ki te globoko pretresejo in notranje spremenijo? Zame ne, a nič ne de, kratka je in investicija časa in pozornosti se kljub temu izplača. In naslovnica Andreje Brulc zadene v srž vsebine, zato se bomo čtiva tokrat za spremembo lotili s te, vizualne plati:

na naslovnici vidimo zgoraj idilično črnobelo fotografijo jezera z gorami v ozadju, spodaj pa ilustracijo ženske brez obraza, ki sedi za mizo, na kateri je knjiga s prazno platnico. To je v bistvu to. Dogajanje v knjigi je postavljeno v švicarsko letovišče, kjer se po naključju srečata dva moška – mlajši, Clarin (priimek bi bil morda lahko pomenljiva asociacija na slugo v Calderonovi drami *Življenje je sen*) ne najde proste mize, zato na terasi prisede k starejšemu, ki se kasneje predstavi kot Loos. Od tu sledimo njuni debati, sprva zatikajoči se in splošni, kakor je pač navada med neznanci, že kaj kmalu pa sogovornika, podmazana z dobrim belim vinom, po večerji v višji prestavi drug pred drugim razgrinjata svoje poglede na svet in stvari v njem. Debata je na srečo bralcev dokaj burna ter dovolj žmohtna, slalom med temami prav tako. Prvi večer se konča z majavim sprehodom do Clarinove hiše v bližini, nakar se pogovor naslednji dan nadaljuje in povzpne v mnogo bolj intimne lege. Tu stopi v ospredje spodnja podoba na naslovnici slovenskega prevoda.

Werner operira z izmojstreno pisavo in podaja poante natančno; v ozadju romanescne tvarine je očitni analitičen um, ki je sedel za pisalni stroj izvrstno pripravljen ter v dobri kondiciji. Argumenti na obeh straneh so aktualni, preudarjeni, ne manjka niti zašpiljenih replik niti humornih tonov. Dogajanje je dialog, kaj več v bistvu ne izvemo – in prav skozi to, kar povesta, kar pravzaprav kot povedano prenese Clarin, saj zgodbo pripoveduje on, se pred bralcem zarišejo tako njune temeljne osebnostne lastnosti kot ključne razlike med njima: Loos želi učinkovati trpko, zrelo, razočarano, sprijaznjeno, kontemplativno ter izločeno iz sveta, Clarin ostane bolj zastrta figura, vendar se kaže, da svoje življenje dojema in živi popolnoma drugače, aktivneje, na videz drzneje, da želi verjeti, da je sam gospodar svoje usode.

Osebnostno menim, da je prav ta, osrednji del knjige najmočnejši in bi mi kot bralki že zadostoval, toda Werner je v roman domiselno vpletel »strašni trik«, o katerem tu, jasno, ne more biti podrobnejšega govora, da potencialnim bralcem ne bi česa ključnega izdali, reči velja le, da je take sorte, ki povzroči hipno ponovno branje celote. Bralec torej takoj po zadnji strani obrne nazaj na prvo stran, kjer se, odkrije, reč dejansko nadaljuje v krog, v katerega je treba z branjem vstopiti znova, a tokrat z zelo jasno določenega, novega očišča. Ti ljudje, ki v Švici pišejo literaturo, imajo, kaže, neko posebno veselje do skrivnostnosti v literaturi, do krožnosti besedil oziroma do napeljevanja bralcev k ponovnemu branju. Najbrž je tam kaj takega v zraku, kjer prav gotovo in na srečo, vsaj do neke mere, Werner zavestno pusti tudi svoj roman – saj človek vendar, če parafraziramo naslov nekega drugega, mnogo bolj pogrošnega romana, potrebuje skrivnost.

Naključni prispevki:

- [Heil Hitler ali "Lepo se imejte"](#)
- [Poetika delikvence](#)
- [Krščanski krst na Ošlakov način \(Vinko Ošlak: Krst na Auvi\)](#)
- [Kurc pesmi proti mačjim pesmim](#)
- [»Vse, ampak nič več kot to«](#)